

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Zbiczno i jego otoczenie w 2017 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Zbiczno

Typ gminy: wiejska

Liczba ludności: 4849

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 3034

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 106

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 62,6%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4520,71 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 67

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina wiejska należąca do grupy 29 gmin z przeważającym udziałem gmin wiejskich, raczej o charakterze peryferyjnym. Są to gmin o niskiej liczbie mieszkańców, o wyższym ryzyku bezrobocia. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są najniższe, w tym również niskie są dochody własne gmin z PIT. Liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców (z wyłączeniem firm małych) jest niższa niż przeciętna, a średnie zatrudnienie w przedsiębiorstwach małych i średnich zbliżone do średniej w województwie, natomiast wyższe w przypadku przedsiębiorstw średnich. Przeciętne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw są nieco poniżej średniej, największa różnica widoczna jest w przypadku wynagrodzeń osób pracujących w małych przedsiębiorstwach. W tej grupie gmin udział płatników w sektorze usług jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2017	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4520,71	96,3	94,1
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	1531,40	109,0	69,2
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4429,85	94,2	92,6
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	1332,00	177,6	[b.d.]

Wielkość sektora MŚP

W 2017 r. w gminie zarejestrowanych było 346 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2017 r. w gminie było 155 płatników składek ZUS oraz 258 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	164	85	8	1	94
ZUS (płatnicy składek)	73	67	14	1	82
REGON		335	11	0	346

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	72	46,5	0,3
Usługi (G-S)	70	45,2	0,1
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Budownictwo (F)	47	30,3	0,4
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	24	15,5	0,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	22	14,2	0,2
Transport i gospodarka magazynowa (H)	7	4,5	0,1
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	7	4,5	0,1
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	1	0,6	0,3
Edukacja (P)	3	1,9	0,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	10	6,5	0,1
Kultura (R)	1	1,9	0,2

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 1127 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 37,1% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 498 osób, to jest 16,4% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 735 osób, to jest 24,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 319 osób, w tym 109 osób w administracji, 91 osób w sektorze opieki zdrowotnej 92 osób w sektorze edukacji oraz 27 osób w sektorze kultury, było to łącznie 10,5% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 98 kobiet i 130 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 505 osób i 35-44 lat – 432 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

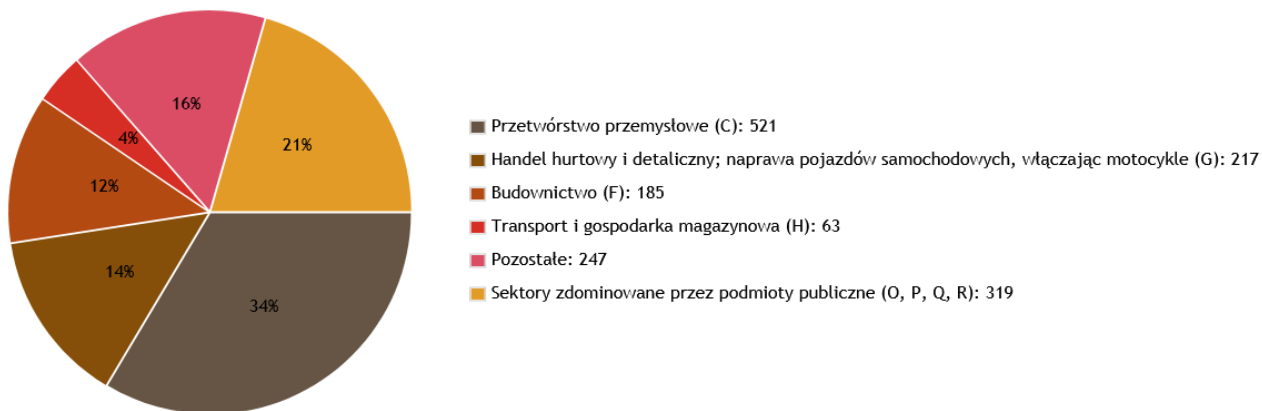
2017	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	104	1,4	9,2
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	312	4,7	27,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	405	28,9	35,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	306	306,0	27,2

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (521 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (217 osób),

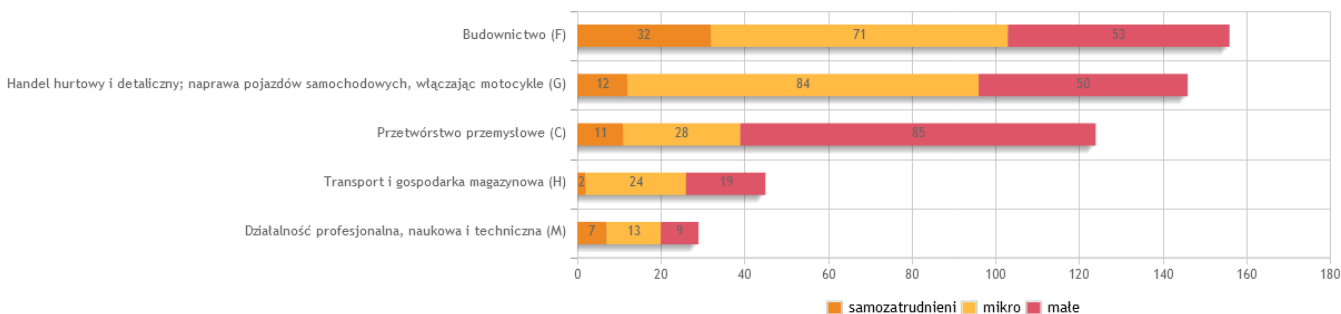
- Budownictwo (F) (185 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Zbiczno

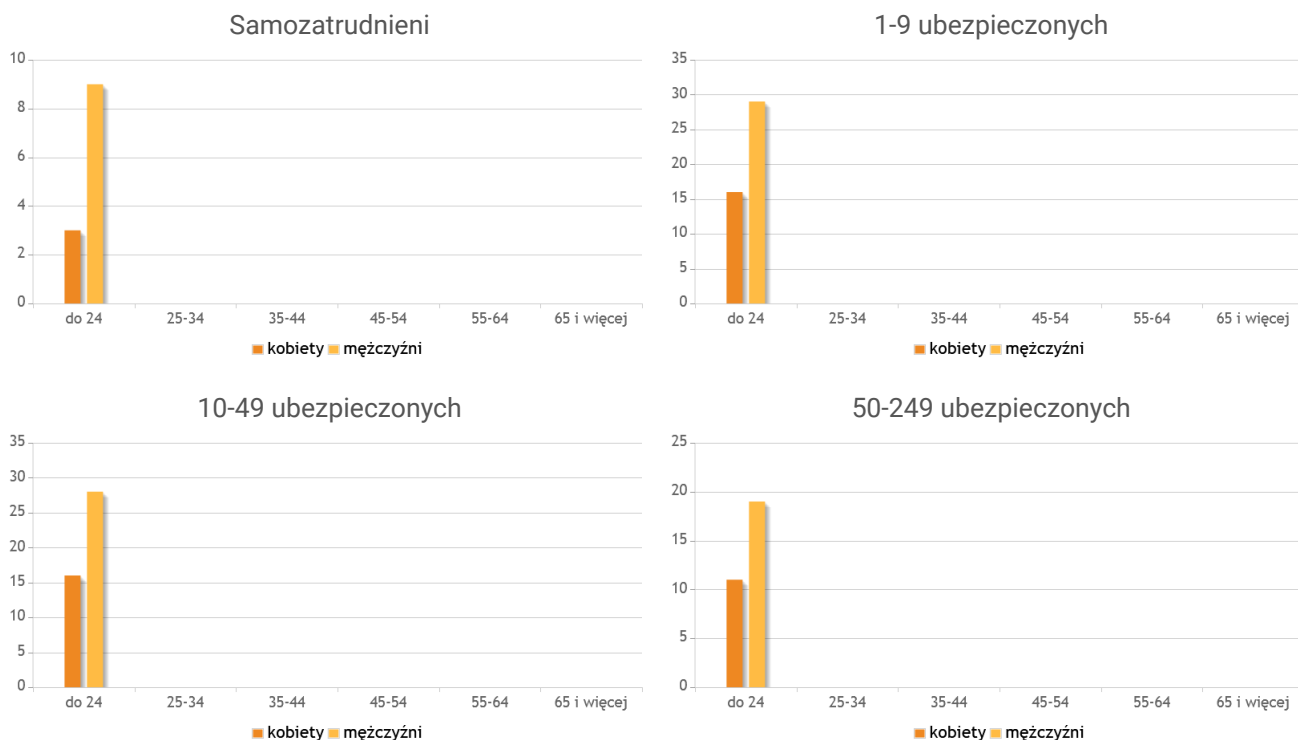
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 98 kobiet i 130 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 505 osób i 35-44 lat – 432 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Zbiczno w grudniu 2017 r. wynosiła 2554 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2554	1922	2010	2317	3411
Kobiety	2487	2126	2083	2407	3041
Mężczyźni	2641	1795	1945	2226	3718
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	3336	1889	1825	1847	7060
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2128	1775	1842	1554	2582
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2563	2664	1896	2089	2662
Transport i gospodarka magazynowa (H)	1983	1579	1599	2468	1035
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	2367	1579	2168	2199	3100

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	98,3	102,8	101,0	94,8	108,6
Kobiety	102,4	113,3	105,5	100,7	106,5
Mężczyźni	97,4	96,0	97,3	89,2	109,5
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	123,9	116,0	96,7	83,2	186,3
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	89,0	92,1	101,6	71,7	90,1
Przetwórstwo przemysłowe (C)	102,0	148,8	100,3	93,2	93,7
Transport i gospodarka magazynowa (H)	81,7	89,2	84,6	110,2	35,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	88,9	84,1	92,3	86,7	97,5

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	94,9	101,6	101,6	89,4	107,8
Kobiety	99,5	116,3	107,7	94,9	102,7
Mężczyźni	95,3	92,8	96,4	84,2	111,1
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Budownictwo (F)	123,3	112,8	100,2	77,3	189,9
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	89,3	94,4	103,4	68,5	86,0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	105,3	143,4	102,3	92,3	89,3
Transport i gospodarka magazynowa (H)	87,5	85,2	83,2	109,5	35,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (M)	87,7	82,1	97,8	81,0	84,8

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Zbiczno według danych podatkowych funkcjonuje 94 przedsiębiorstw, w tej grupie 8 to przedsiębiorstwa małe, a 1 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (950,0%). W przypadku małych przedsiębiorstw 37,5% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 62,5% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	65	38	0	0	103
PIT 36L	22	23	5	1	51
PIT 28A	75	15	0	0	90
PIT 28B	2	0	0	0	2
CIT	0	9	3	0	12
Łącznie	164	85	8	1	258

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 143 528 893 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2017 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	6 056 283	16 033 800	0	0	22 090 083
PIT 36L	25 560 800	35 496 700	69 421 000	14 507 800	144 986 300
PIT 28A	2 771 309	2 858 239	0	0	5 629 548
PIT 28B	37 424	0	0	0	37 424
CIT	0	3 572 571	1 638 783	0	5 211 354
Łącznie	34 425 816	57 961 310	71 059 783	14 507 800	177 954 709
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	26,8	68,2	5,0	0,0	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Zbiczno łącznie wyniosły 11 994 254 zł, co stanowiło 8,4% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2017 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	1 267 049	1 952 300	0	0	3 219 349
PIT 36L	5 053 800	4 533 400	1 751 600	722 900	12 061 700
PIT 28A	2 602 379	2 675 528	0	0	5 277 907
CIT	0	435 851	-77 325	0	358 526
Łącznie	8 923 228	9 597 079	1 674 275	722 900	20 917 482
Jako % przychodu	25,9	16,6	2,4	5,0	11,8
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	42,7	45,9	8,0	3,5	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2017 r. w gminie Zbiczno

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	93 173,58	421 942,11	0,00	0,00	214 466,83
PIT 36L	1 161 854,55	1 543 334,78	13 884 200,00	14 507 800,00	2 842 868,63
PIT 28A	36 950,79	190 549,27	0,00	0,00	62 550,53
PIT 28B	18 712,00	0,00	0,00	0,00	18 712,00
CIT	0,00	396 952,33	546 261,00	0,00	434 279,50
Łącznie	209 913,51	681 897,76	8 882 472,88	14 507 800,00	689 746,93

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	80,0	76,8	0,0	0,0	82,4
PIT 36L	86,8	79,9	255,8	234,0	129,8
PIT 28A	69,5	94,5	0,0	0,0	79,5
PIT 28B	53,8	0,0	0,0	0,0	56,8
CIT	0,0	65,8	7,0	0,0	17,4
Łącznie	112,3	89,3	156,1	159,2	115,8

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	98,2	99,9	0,0	0,0	99,9
PIT 36L	91,6	88,4	229,5	37,5	139,3
PIT 28A	71,5	106,9	0,0	0,0	83,0
PIT 28B	16,4	0,0	0,0	0,0	14,0
CIT	0,0	34,6	6,1	0,0	7,7
Łącznie	73,6	81,3	129,9	26,8	49,0

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.